VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Maakunta- ja soteuudistuksen digivalmistelun tilanne ja TAE 2018

HE 106/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Kunta- ja terveysjaosto, 10.10.2017
Projektipäällikkö Tomi Hytönen

Kunta- ja aluehallinto-osasto

Rahoitus valmisteluun ja toimeenpanoon **2018**

NIUKKA MUTTA RIITTÄVÄ

Uudistuksen etenemiseen osoitetaan kokonaisuudessaan yli 300 milj. € vuonna 2018
Suurin osa digi- ja ICT -investointirahoitusta

Maakuntien ICT-muutos, palvelukeskusten valmistelu ja yhteiset ICT-investoinnit
130 milj. €

Maakuntien esivalmistelun ja väliaikaisten valmistelu-elinten rahoitus
40 milj. €

15,9 milj. €
Maakunta-vaalien järjestämiseen

Valinnan-vapauspilotit
100 milj. €
+ LTAE 2017 jo myönnetty 30 milj. €

Sotedigi-yhtiö rahoittaa ja osin toteuttaa kansalliset sote-ICT-kehitys-investoinnit
Pääomitus 90 milj. € Vake Oy:sta

Rahoituksessa tehtävää

Maakuntien rahoituslaki

Vuoden 2020 rahoitus määräytyy vuosien 2018–2019 keskiarvon perusteella. Uudet laskelmapäivitykset ja simulaatio

Omaisuusjärjestelyt / avustukset kunnille => Voimaanpanolaki ja JTS

ICT-ratkaisujen II rahoitushaku 2017 käynnissä. Investointiluonteisuus digi-investoinneissa => kannattavuuslaskelmat

Yhteiset ratkaisut ja seuraavan JTS:n valmistelu huolella

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu (mom. 28.70.05)

- Uudistuksen valmistelulle ja toimeenpanolle ehdotetaan **180,5 milj.** euroa vuonna 2018
  - Vuonna 2017 rahoitusta n. 53,3 milj. euroa, josta LTA I osuus oli n. 22 milj. euroa
- Digi- ja ICT-rahoituksen keskeiset alueet
  - Maakuntien ICT-muutos ja tietohallinto
  - ICT-palvelukeskusvalmistelu
  - Kansalliset / yhteiset investointihankkeet
- SoteDigi-kehitysyhtiölle lisärahoitus

”Kansalliset sote-ICT kehitysinvestoinnit toteutetaan perustettavan sotedigi-yhtiön kautta. Yhtiötä varaudutaan pääomittamaan tarvittavalla rahoituksella Valtion kehitysyhtiö Vake Oy:stä”

Talousarvioesitys mom 28.70.05	1000 eur
Esivalmistelun, maakuntien väliaikaisten valmisteluelinten rahoitus ja maakuntavaltuustojen toimikauden rahoitus	40 000
Maakuntien ja soten ICT-kehittäminen, ICT-palvelukeskuksen ja maakuntien tietohallinnon valmistelu, alueelliset tukitoimet sekä yhteiset investoinnit	130 000
Maakuntien talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen valmistelu	1 000
Kuntien tietohallinnon muutostoimenpiteet	2 500
Valtakunnallinen ohjaus ja yhteiset tukitoimet - ICT	2 300
Muutosvalmennus STM ja VM	900
Sote-koordinaattorit maakuntiin	1 350
Sote-tietopohjan laajentaminen	900
Uudistuksen johto-, ohjaus- ja koordinointitehtävät STM	500
Valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	500
Valtakunnallisen muutostuen toimintamääräraha STM	135
Lomituspalveluihin liittyvät tietojärjestelmämuutokset	225
Valtionavustus Etelä-Pohjanmaan	220
Yhteensä	**180 530**

Maakuntien ICT-muutoksen rahoitus ja TAE 2018

- Maakuntien ICT-muutoksen ja maakuntien tietohallinnon rakentamisen tukeminen.
  - Momentille 28.70.05 ehdotettu rahoitusta 130 milj. euroa maakuntien ja soten ICT-kehittämiseen, ICT-palvelukeskuksen ja maakuntien tietohallinnon valmisteluun, alueellisiin tukitoimiin ja yhteisiin investointeihin.
    - Vuonna 2017 rahoitusta 15 milj. euroa, josta LTA I 10 milj. euroa.
  - Alueellisia osuuksia ei ole vielä määritelty. Maakuntien valmistelusta kerrottu kustannusarvioksi v. 2018 n. 100 milj. euroa.
  - Maakuntien ICT-muutosta rahoitetaan valtionavustuksin em. momentille ehdotetusta määrärahasta.
  - Avustusprosessin mukaisesti maakunnat toimittavat suunnitelmat ja avustushakemukset VM:lle vuodenvaihteessa. Maakuntakohtainen avustustarve arvioidaan VM-STM yhteistyönä.
  - Maakuntien toimittaman vuosisuunnitelman ja kustannusarvion pohjalta avustuksesta päättäminen. Avustuskierroksia tulee olemaan useampia 2018.

Maakuntien yhteiset ICT- ja kansalliset sote –investoinnit ja TAE 2018

- Maakuntien valtakunnallisen ICT-palvelukeskuksen (Vimana oy) valmistelua rahoitetaan momentille 28.70.05 ehdotetusta määrärahasta. Valmistelun rahoitustarpeen arvio vuonna 2018 n. 10-11 milj. euroa.
  - Rahoitus osa momentilla olevaa 130 milj. euron määrärahaa. Valmistelurahoitus vuonna 2017 1 milj. euroa.
- Maakuntien talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen (Hetli oy) valmistelua rahoitetaan momentille 28.70.05 ehdotetusta määrärahasta (1 milj. euroa).
  - Mahdolliset integraatioiden investoinnit osana momentilla olevaa 130 milj. euron määrärahaa, arvio tarpeesta vuonna 2018 n. 1 milj. euroa. Valmistelurahoitus vuonna 2017 0,86 milj. euroa.
- Kuntien tietohallinnon muutostoimenpiteet (2,5 milj. euroa).
- Valtakunnallinen ohjaus ja yhteiset toimenpiteet
  - VM ohjaustoimenpiteet ja koordinointi, 2,8 milj. euroa.
  - STM ohjaus, koordinointi ja tietopohja, 3,3 milj. euroa.
  - Maakuntien johdon muutosvalmennus, 0,9 milj. euroa (STM, VM)
- Soten kansallisen kehittämiseen STM:n ehdottama 40 milj. euron rahoitus momentille 28.70.05 poistettiin TAE:sta
  - STM-VM ehdottanut momentilta rahoitettavaksi 12 milj. eurolla kansallisia sote-digi hankkeita v. 2018
- Momentin 28.70.05 käytön suunnittelu: momentin käyttösuunnitelma valmistellaan VM-STM-TEM –akselilla. Talousarvion selvitysosan taulukon tarkentaminen ja käyttö- ja kirjausoikeuksista päättäminen.

Valmistelun tilanne

Maakuntien valtakunnalliset ICT-yhtiöt

- **Viman Oy (ICT-palvelukeskus)**
- Yhtiö perustettu 3.7.2017. Hallitus valittu ja toimitusjohtajan rekrytointi käynnissä.
- Rooli: Maakuntien perustietotekniikan ja maakuntien yhteisten ICT-palveluiden tuottaminen ja hankkiminen
  - Fokus perustietotekniikassa, digitaalisessa työympäristöissä ja maakuntahallinnon perustietojärjestelmissä
- Yhtiön ja sen palveluiden valmistelua ehdotettu rahoitettavaksi (avustuksella / pääomituksella) momentilta 28.70.05
  - V. 2018 rahoitustarpeeksi n. 10-11 milj. euroa.
  - Yhtiön kassavirta syntyy maakuntien käynnistäessä toimintansa
- Toimintojen ylösrakentaminen käynnistetty. Palveluiden suunnittelua tehdään 2017 syksystä lähtien yhdessä maakuntien ja aisantuntijoiden kanssa. Ennen maakuntauudistusta yhtiössä työskentelee noin 20 henkilöä.

- **SoteDigi Oy (Sotedigi kehitysyhtiö)**
- Yhtiö perustettu 3.10.2017. Hallitus valittu.
- Rooli: Soten digitalisaation ratkaisut ja uusien valtakunnallisten sotedigi-ratkaisujen kehittäminen)
  - Liikkeelle lähdön fokus: sotetietointegraatio ja järjestäjän työkalut
- Yhtiön pääoma 90 milj. euroa omaan pääomaan
  - Kehysriihessä tunnistetut investointitarpeet 500 milj. euroa 2018-2024
  - Yhtiöllä lainanottomahdollisuus
  - Mahdollinen lisäpääomitus kansallisten sote-kehityshankkeiden vaatiessa 2018
  - Yhtiön kassavirta syntyy maakuntien käynnistäessä toimintansa
- Avainhenkilöiden rekrytoinnit käynnistyvät lokakuussa 2017 ja vuoden loppuun mennessä yhtiössä on noin 5 henkilöä. Hanketoiminta käynnistyy vuoden 2018 alusta.

Maakuntien ICT muutos; avustuspäätökset ja rahoitushaut vuonna 2017

Maakunta	Asukasluku	Kuntien luku-määrä	Esivalmisteluavustus		LTA-esivalmistelumääräraha			Yhteensä € / maakunta
			Yleinen osa/ 27.3.2017 päätös	ICT/29.5.2017 päätös	Yleinen osa/ 5.7.2017 päätös	Haettu ICT/hakuaika päättyy 31.9.2017*	Myönnetty ICT/hakuaika päättyy 31.9.2017*	
Uudenmaan maakunta	1 638 293	26	80 000	375 304	1 795 690	3 580 000	3 580 000	5 830 994
Varsinais-Suomen maakunta/V-S shp	475 543	27	70 334	200 000	414 077	353 834	0	1 038 245
Satakunnan maakunta	221 740	17	47 148	158 881	317 761	582 120	0	1 105 910
Kanta-Hämeen maakunta	173 781	11	39 394	141 421	255 000	288 400	0	724 215
Pirkanmaan maakunta	511 642	22	0	200 000	401 651	7 743 400	0	8 345 051
Päijät-Hämeen maakunta	208 574	10	39 389	143 200	88 555		0	271 144
Kymenlaakson maakunta	170 770	6	36 394	130 921	261 842	140 000	0	569 157
Etelä-Karjalan maakunta	130 506	9	35 160	117 039	265 219	905 594	0	1 323 012
Etelä-Savon maakunta	140 422	12	40 358	139 798	279 596	483 132	0	942 884
Pohjois-Savon maakunta	252 815	20	49 469	168 388	336 777	459 000	0	1 013 634
Pohjois-Karjalan maakunta	167 599	14	40 416	146 845	293 689	463 500	0	944 450
Keski-Suomen maakunta	273 910	22	55 177	174 768	315 000	1 011 600	0	1 556 545
Etelä-Pohjanmaan maakunta	196 572	18	45 325	158 156	280 934		0	484 415
Pohjanmaan maakunta	176 729	14	43 051	147 845	290 920	223 890	0	705 706
Keski-Pohjanmaan maakunta	69 027	8	30 621	112 500	247 674	197 000	0	587 795
Pohjois-Pohjanmaan maakunta	411 150	30	68 905	198 000	279 280		0	546 185
Kainuun maakunta	74 803	8	30 999	124 470	248 940	200 000	0	604 409
Lapin maakunta	180 207	21	47 860	162 464	185 840	*	0	396 164
MANNER-SUOMI YHTEENSÄ	3 835 790	269	800 000	3 000 000	6 558 445	16 631 470	3 580 000	26 989 915

Huom. Käynnissä on ICT-muutoksen rahoituksen II haku, yht. 12 m€ (- Uudellemaalle päätetty osuus 3,58 m€). Lisäksi meneillään yleisen esivalmisteluavustuksen tämän vuoden viimeinen hakukierros, yht. 14,5 m€. * Lapin maakunta pyytänyt lisäaikaa.

Rahoituksen väliraportit I ja rahoitushakemukset II haku

- Rahoitettavia asioita ovat:
  - maakunnan tietohallinnon perustamiseen liittyvät muutokset, selvitykset, välittömät projektikustannukset,
  - perustamisvaiheen välttämättömien järjestelmäkonsolidaatioiden toteuttaminen,
  - järjestelmien tietojen konvertointiin liittyvät kustannukset,
  - perustettavan maakunnan teknisen arkkitehtuurin ja järjestelmäarkkitehtuurin suunnittelu sekä
  - välttämättömien teknisten muutosten järjestelyt siltä osin kun ne eivät ole ICT-palvelukeskuksen tehtäviä.
- Kustannukset vaihtelevat maakunnittain.
- n. 10 maakuntaa jättänyt väliraportin I rahoituserästä
- 17 maakuntaa on jättänyt II rahoitushakemuksen
  -> pyydetään hakijoilta lisäselvityksiä
  -> tehdään kerralla päätös kaikille maakunnille

Maakunta	väliraportti I rahoitus	rahoitushakemus II
Uudenmaan maakunta		x
Varsinais-Suomen maakunta		x
Satakunnan maakunta	x	x
Kanta-Hämeen maakunta		x
Pirkanmaan maakunta		x
Päijät-Hämeen maakunta	x	x
Kymenlaakson maakunta		x
Etelä-Karjalan maakunta	x	x
Etelä-Savon maakunta	x	x
Pohjois-Savon maakunta	x	x
Pohjois-Karjalan maakunta	x	x
Keski-Suomen maakunta	x	x
Etelä-Pohjanmaan maakunta	x	x
Pohjanmaan maakunta	x	x
Keski-Pohjanmaan maakunta	x	x
Pohjois-Pohjanmaan maakunta		x
Kainuun maakunta		x
Lapin maakunta		
MANNER-SUOMI YHTEENSÄ	10	17

Resurssitilanne valmistelun osalta

							Resurssitilanne, henkilöstö / rahoitus				
Maakunta	Lyhenne	Laskennallinen valmiusaste tehtävä-kohtaisesta etenemis-tilanteesta	SUUNNIT-TELUN vastuu-henkilöt nimetty	SUUNNIT-TELUN käynnis-tämisestä ja organisoinnista päätöks	VÄLIAIKAIS-HALLINNON vastuu-henkilöt nimetty	VÄLIAIKAIS-HALLINNON käynnis-tämisestä ja organisoin-nista päätökse	ICT-ratkaisujen nykytilanteen kuvaus ja ICT-ratkaisujen hallinta ja hallinnan välineet	Kokonais-arkkitehtuurin hallinta	Maakunnan ICT palvelu-tuotannon toteuttamis-vaihtoehdot selvitetty	Maakunnan tietohallinnon rooli ja tehtävien määrittely	Väliaikais-hallinnon ja vuoden 2018 aikaisen toiminnan tietohallinnon talouden suunnittelu
Etelä-Karjala	EKA	37 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	On	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain
Etelä-Pohjanmaa	EPO	37 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	On	Osittain	Osittain	Osittain
Etelä-Savo	ESA	22 %	Kyllä	Kyllä	Ei	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain
Kainuu	KAI	24 %	Kyllä	Kyllä	Osittain	Ei	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain
Kanta-Häme	KAH	12 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	On	Ei	Ei	Ei
Keski-Pohjanmaa	KEP	12 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	On	Ei	Ei	Ei
Keski-Suomi	KES	23 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Ei	Osittain	Osittain	Osittain
Kymenlaakso	KYM	23 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Ei
Lappi	LAP	15 %	Kyllä	Kyllä	Ei	Ei	Osittain	Osittain	Ei	Ei	Ei
Pirkanmaa	PIR	17 %	Kyllä	Osittain	Ei	Ei	Osittain	ei	Osittain	Osittain	Osittain
Pohjanmaa	POH	10 %	Kyllä	Osittain	Kyllä	Kyllä	Osittain	Ei	Osittain	Ei	Osittain
Pohjois-Karjala	POK	16 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	osittain	ei	osittain	ei	Ei
Pohjois-Pohjanmaa	POP	21 %	Kyllä	Osittain	Kyllä	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain
Pohjois-Savo	POS	21 %	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei	Osittain	On	Osittain	Osittain	Osittain
Päijät-Häme	PAH	34 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain
Satakunta	SAT	15 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain	Osittain
Uusimaa	UUD	21 %	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	On	On	Osittain	Ei	On
Varsinais-Suomi	VAR	12 %	Kyllä	Kyllä	Ei	Ei	Osittain	Osittain	Osittain	Ei	Ei

Maakuntien tehtäväkohtainen eteneminen

Tehtävä ja tuotos	TILANNE YHTEENSÄ	EKA	EPO	ESA	KAI	KAH	KEP	KES	KYM	LAP	PIR	POH	POK	POP	POS	PAH	SAT	UUD	VAR
ICT-ratkaisujen nykytilanteen kuvaus ja ICT-ratkaisujen hallinta ja hallinnan välineet	36 %	72 %	53 %	34 %	36 %	27 %	21 %	31 %	44 %	20 %	37 %	17 %	33 %	24 %	31 %	60 %	33 %	64 %	26 %
Kokonaisarkkitehtuurin hallinta	20 %	5 %	50 %	50 %	0 %	0 %	50 %	0 %	20 %	5 %	0 %	0 %	0 %	25 %	30 %	20 %	15 %	30 %	50 %
Maakunnan ICT palvelutuotannon toteuttamisvaihtoehdot selvitetty	26 %	55 %	50 %	30 %	0 %	5 %	15 %	35 %	50 %	18 %	0 %	25 %	25 %	20 %	18 %	50 %	14 %	30 %	10 %
Tietoturva ja riskien hallinta	23 %	15 %	40 %	30 %	100 %	0 %	0 %	35 %	5 %	8 %	0 %	0 %	0 %	30 %	35 %	35 %	35 %	30 %	5 %
Maakunnan tietohallinnon rooli ja tehtävien määrittely	7 %	4 %	38 %	13 %	4 %	8 %	3 %	0 %	8 %	8 %	0 %	0 %	3 %	13 %	3 %	5 %	1 %	10 %	0 %
Tietohallinnon sisäiset ja ulkoiset yhdyspinnat tunnistettu	14 %	25 %	15 %	5 %	17 %	7 %	5 %	28 %	8 %	21 %	0 %	5 %	8 %	14 %	18 %	37 %	0 %	28 %	0 %
Tarvemääritttely, kilpailutus ja evaluointi	10 %	15 %	15 %	15 %	0 %	0 %	0 %	0 %	30 %	10 %	0 %	0 %	0 %	20 %	20 %	50 %	2 %	10 %	0 %
Väliaikaishallinnon ja vuoden 2018 aikaisen toiminnan tietohallinnon talouden suunnittelu	26 %	42 %	33 %	27 %	17 %	17 %	13 %	22 %	15 %	8 %	0 %	17 %	25 %	30 %	18 %	33 %	15 %	100 %	20 %

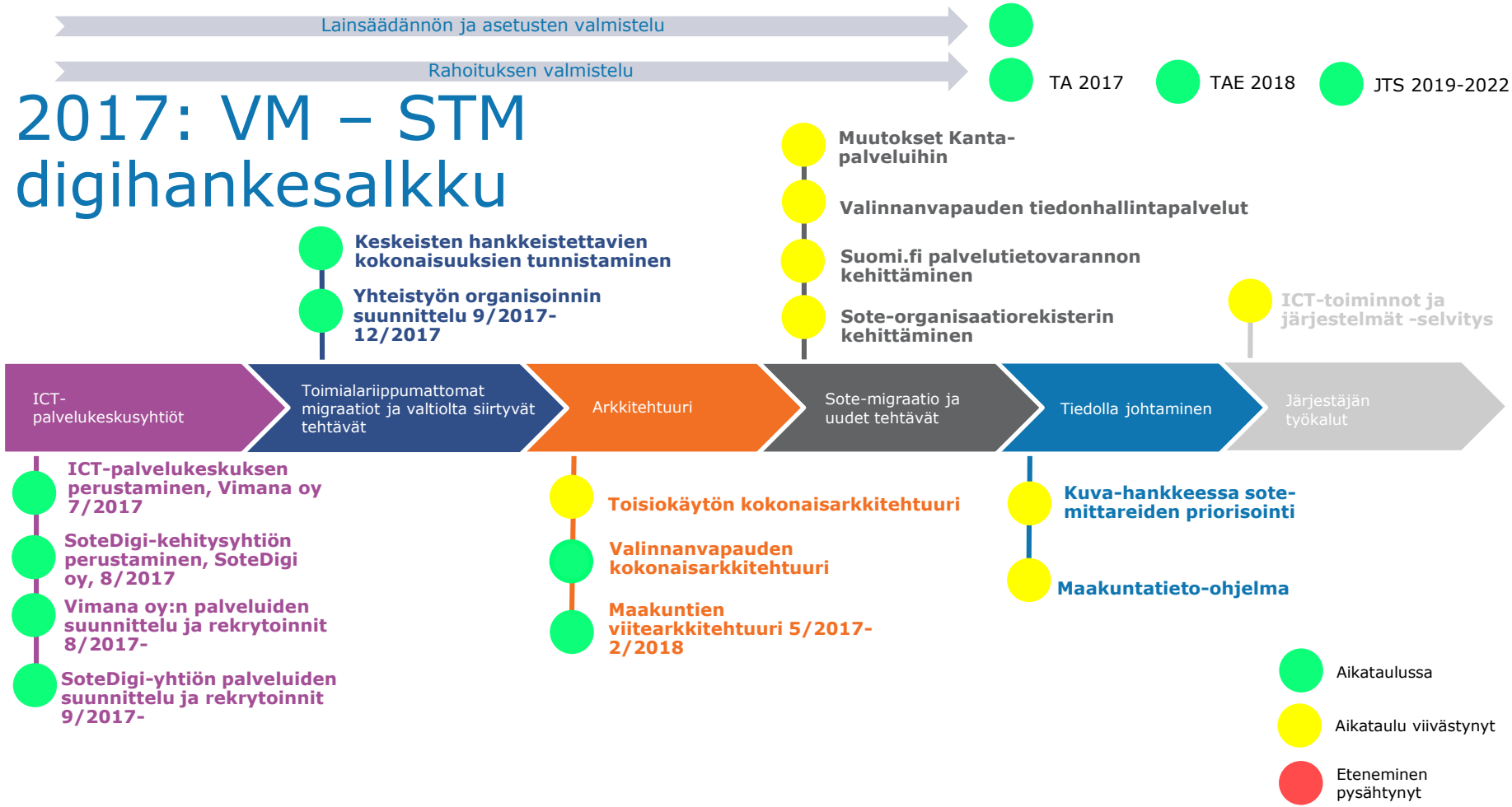
Lainsäädännön ja asetusten valmistelu
Rahoituksen valmistelu
TA 2017
TAE 2018
JTS 2019-2022
2017: VM – STM digihankesalkku
Keskeisten hankkeistettavien kokonaisuuksien tunnistaminen
Yhteistyön organisoinnin suunnittelu 9/2017-12/2017
Muutokset Kanta-palveluihin
Valinnanvapauden tiedonhallintapalvelut
Suomi.fi palvelutietovarannon kehittäminen
Sote-organisaatiorekisterin kehittäminen
ICT-toiminnot ja järjestelmät -selvitys
ICT-palvelukeskusyhtiöt
Toimialariippumattomat migraatiot ja valtiolta siirtyvät tehtävät
Arkkitehtuuri
Sote-migraatio ja uudet tehtävät
Tiedolla johtaminen
Järjestäjän työkalut
ICT-palvelukeskuksen perustaminen, Vimana oy 7/2017
SoteDigi-kehitysyhtiön perustaminen, SoteDigi oy, 8/2017
Vimana oy:n palveluiden suunnittelu ja rekrytoinnit 8/2017-
SoteDigi-yhtiön palveluiden suunnittelu ja rekrytoinnit 9/2017-
Toisiokäytön kokonaisarkkitehtuuri
Valinnanvapauden kokonaisarkkitehtuuri
Maakuntien viitearkkitehtuuri 5/2017-2/2018
Kuva-hankkeessa sote-mittareiden priorisointi
Maakuntatieto-ohjelma
Aikataulussa
Aikataulu viivästynyt
Eteneminen pysähtynyt

Valmistelun jatkuminen ja TAE 2018

- Rahoitus on niukka mutta riittävä, turvaa valmistelun jatkumisen.

- Maakuntauudistuksen digimuutoksessa alkaa maakunta- & sotedigi -muutosohjelma, joka 1. vuoden osalta niukasti mutta tässä vaiheessa riittävästi resursoitu.
- Tavoite on kunnianhimoinen digitaalisuutta hyödyntävä uudistumis- ja tehostumisohjelma pitkiin aikoihin.
- Onnistuttava vaikuttavuusperusteisessa rahoituksen kohdentamisessa.